

Pracovná skupina pre víno, 11. apríl 2025

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 11. apríla 2025

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre víno

Zhrnutie a závery:

1. Návrh balíka pre víno

- Predseda privítal vedúceho oddelenia DG AGRI – oddelenie E, pána Maura Poinelliho, a vedúceho tímu pre sektor vína, pána Alfonsa Gutierrezu, ktorí prišli do pracovnej skupiny s cieľom predstaviť nedávno uverejnený (28. marca 2025) návrh týkajúci sa „balíka opatrení pre víno“.
- Prezentácia Komisie začala predstavením iniciatívy skupiny na vysokej úrovni pre víno (HLG), ktorej činnosť skončila v decembri 2024. Táto akcia podnietila Komisiu a komisára Hansena, aby navrhli legislatívny balík zameraný na premenu najnaliehavejších odporúčaní HLG do legislatívy. Spomenul sa záver týkajúci sa politiky propagácie a požiadavka, aby preddavky boli k dispozícii už v súčasnom právnom kontexte. Bol spomenutý zoznam opatrení obsiahnutých v návrhu, a to konkrétne povolenia na opätovnú výsadbu (predĺženie ich platnosti na osem rokov); využívanie národných fondov na financovanie zelených zberov, destilácie a vyklčovania; nariadenie o elektronickom označovaní (možnosť používať piktogramy alebo symboly na zavedenie QR kódu); opatrenia týkajúce sa vínnej turistiky; propagácia (predĺženie na päťročné projekty); organizácie výrobcov (OV) považované za malé a stredné podniky (MSP) v rámci investičných opatrení.
- Nemecký expert (Copa) uviedol, že v súvislosti so zmienkou o „nízkokalorickom/ľahkom alkohole“ by nemecký preklad mohol spôsobiť určité problémy s významom. Okrem toho nebola jasná definovaná hranica, ani názov, ktorý by malo mať víno s prirodzene nízkym obsahom alkoholu (bez procesu odalkoholizácie). Vyjadril spokojnosť s návrhom týkajúcim sa vinárskej turistiky, zároveň však vyjadril poľutovanie, že požadovaná rozpočtová flexibilita (prenesenie nevyužitých sektorových fondov z jedného roka do druhého) nebola zahrnutá do legislatívneho návrhu. V súvislosti s opätovnou výsadbou uviedol, že v Nemecku existuje možnosť aktivovať zjednodušený postup (povolenie na opätovnú výsadbu sa automaticky udeľuje ihneď po vyklčovaní vinice) a navrhol stanoviť v kalendári presný dátum, kedy by všetky povolenia, ktorých platnosť končí, nadobudli účinnosť v danom roku.
- Taliansky expert (Copa) odpovedal na pripomienku Komisie týkajúcu sa zálohových platieb a zjednodušeného postupu na podporu a požiadal o uistenie, že tieto ustanovenia budú rýchlo implementované. Spomenul, že ak by niektoré chýbajúce závery HLG boli začlenené do pripravovanej legislatívy („balík zjednodušení“), aby sa zabezpečilo, že budú skutočne začlenené do legislatívneho balíka. V súvislosti s povoleniami sa opýtal, či sa medzi členskými štátmi plánuje nejaká koordinácia. V súvislosti s vínami bez obsahu alkoholu uviedol, že výrazy „bez“ a „ľahké“ nie sú najvhodnejšie, a opýtal sa, ako by sa mali nazývať vína, ktoré majú prirodzene nízky obsah alkoholu bez toho, aby prešli procesom odalkoholizácie. V druhom prípade argumentoval, že tieto výrobky (s prirodzene nízkym obsahom alkoholu) by mali zostať v kategórii „víno“. Pokiaľ ide o opatrenie týkajúce sa vínnej turistiky, vyjadril poľutovanie nad tým, že návrh neumožňuje jednotlivým podnikom (samostatným alebo družstvám) priamy prístup k tomuto financovaniu. Na záver uviedol, že v návrhu chýbajú niektoré odporúčania HLG, najmä pokiaľ ide o finančnú flexibilitu (prevod) a riadenie rizík.
- Taliansky expert (Copa) poznamenal, že v legislatívnom návrhu sa navrhujú obmedzenia výnosov,

pokiaľ ide o prístup k povoleniam na opätovnú výsadbu a opatreniam na reštrukturalizáciu a konverziu, a požiadal Komisiu o špecifikácie týkajúce sa interpretácie tohto opatrenia. V súvislosti s vínami bez obsahu alkoholu požiadala o špecifikácie týkajúce sa interpretácie „šedej zóny“, ktorú legislatívny návrh ponechal (najmä víno, ktoré by malo obsah alkoholu medzi skutočnou kategóriou -8,5° alebo 9° a 30 % pod ňou); argumentovala, že by bolo vhodné použiť iné slová ako „lahké“ na definovanie tejto kategórie výrobkov. V súvislosti s opatreniami, ktorými sa stanovujú ročné obmedzenia národného sektorového rozpočtu na destiláciu a zber zelených plodín na úrovni 20 %, sa expertka opýtala, prečo sa takéto obmedzenie rozpočtu nestanovilo pre vyklčovanie. Napokon, v súvislosti s chýbajúcimi návrhmi HLG, vyjadrila poľutovanie nad tým, že do návrhu nebola zahrnutá finančná flexibilita (prevod).

- Talianska expertka (Cogeca) tiež zdôraznila, že požiadavka dohodnutá v HLG týkajúca sa finančnej flexibility (prenesenie) nebola zahrnutá do legislatívneho návrhu, rovnako ako skutočnosť, že opatrenia týkajúce sa vínnej turistiky neboli rozšírené na jednotlivé podniky a družstvá. Tiež sa opýtala, ako sa budú nazývať vína, ktoré majú prirodzene nízky obsah alkoholu a neprešli procesom odalkoholizácie. Vyzvala, aby sa družstvám priznala rovnaká pozícia ako malým a stredným podnikom, pokiaľ ide o prístup k investíciám (ako dospela k záveru HLG). V súvislosti s propagáciou požiadala o zrušenie akýchkoľvek časových obmedzení a v súvislosti s označovaním vyzvala Komisiu, aby rýchlo vykonala delegované akty, ktorými by sa realizoval legislatívny návrh.
- Pán Poinelli z Komisie odpovedal na niektoré otázky: Pokiaľ ide o spomenuté zmeny, ktoré sa týkajú horizontálnych nariadení, ubezpečil, že sa nimi budú zaoberať v budúcich horizontálnych legislatívnych otvoreníach. Na žiadosť o flexibilitu rozpočtu (prevod) uviedol, že toto opatrenie sa netýka len vína a znamenalo by otvorenie nariadení, ktoré presahujú rámec SPP. Ako také by to trvalo dlhšie a nebolo by to vhodné, pretože by to vyžadovalo zdĺhavé diskusie, ktoré by sa netýkali len vína; rozpočet na víno pochádzal z prvého piliera, ktorý bol založený na ročnej báze, a to bola väčšia zmena, ktorú bolo treba urobiť. Balík zjednodušenia, ktorý by mal byť uverejnený v máji, by bol príležitosťou na zaradenie tejto požiadavky, navrhol.
- Poinelli tiež navrhol „jasné nápady“ pre postoj Copa-Cogeca: buď požiadať o flexibilitu v rámci toho istého roka medzi rôznymi opatreniami v sektore vína, alebo preniesť nevyčerpané prostriedky do nasledujúceho roka a investovať ich do krízových opatrení, pričom odporučil nemiešať tieto dve možnosti, pretože navrhované riešenie by mohlo byť pre Copa-Cogeca neuspokojivé. Pokiaľ ide o propagáciu, Komisia vzala na vedomie naše požiadavky a zdôraznila, že stanovené lehoty sú už dlhé; pokiaľ ide o povolenia, potvrdil, že členské štáty môžu rozhodnúť o stanovení ročného nárastu na 0 %; skutočnosť, že nebolo stanovené rozpočtové obmedzenie na národné financovanie opatrení na vyklčovanie, bola odôvodnená tým, že náklady na vyklčovanie sú veľmi vysoké a stanovenie rozpočtových obmedzení by nemalo zmysel. Pokiaľ ide o vínnu turistiku, pán Poinelli uviedol, že jednotlivé podniky už majú prístup k finančnej podpore v rámci fondov na rozvoj vidieka, preto sa rozhodli nevytvárať prekrývajúce sa politiky a zdôraznili, že kolektívne opatrenia na úrovni GI sú vhodnejšie. Pokiaľ ide o názov „bezalkoholový“, uviedol, že Komisia preskúmala najznámejšie a najpoužívanejšie výrazy a sledovala trhový trend „nízkokalorický alkohol“. Boli by však otvorení akémukoľvek inému výrazu, ktorý by mal zmysel, keďže to bolo povolené podľa nariadenia o informáciách o potravinách pre spotrebiteľov (FIC). V každom prípade bolo dôležité uviesť na etikete, ktoré výrobky pochádzajú z procesu odalkoholizácie a ktoré nie. Aby sa víno mohlo nazývať „prirodzene nízkokalorické“, bolo by potrebné zmeniť a doplniť prílohu I nariadenia o spoločnej organizácii trhu. Navrhol vyhnúť sa zavedeniu synonymu pre „nízkokalorické víno“, pretože sa obával možného chaosu, ktorý by to mohlo spôsobiť.
- Predseda pracovnej skupiny vzniesol otázku týkajúcu sa propagačných aktivít na konsolidovaných trhoch a poukázal na to, že v roku 2027 niektoré projekty skončia. USA boli hlavným trhom pre vína z EÚ a ak by sa propagačné aktivity už nepodporovali, tento nástroj by bol zbytočný. Pokiaľ ide o vyklčovanie, ocenil autonómiu poskytnutú členskými štátmi, ale vyjadril poľutovanie nad podmienkami, ktoré boli uložené vinárom, ktorí sa rozhodli vyklčovať niektoré hektáre svojich viníc. Vyzval tiež, aby sa družstvá považovali za malé a stredné podniky v rámci investičných

opatrení.

- Francúzska expertka (Cogeca) požiadala o uvedenie jasnejších dátumov v právnych predpisoch EÚ týkajúcich sa povolení na výsadbu a ich dátumu platnosti. Uviedla, že prahová hodnota stanovená pre národné rozpočty na destiláciu a zber zelených plodín je príliš nízka a je potrebné ju zvýšiť. Vyzvala tiež, aby sa družstvá považovali za malé a stredné podniky v rámci investičného opatrenia, a vyzvala na väčšie zjednodušenie propagačných projektov, najmä na trhu USA.
- Španielska expertka (Cogeca) požiadala, aby sa družstvá považovali za MSP v rámci investičného opatrenia, spolu s požiadavkou týkajúcou sa oslobodenia fliaš určených na vývoz na tretí trh od povinných údajov, ktoré sa majú uvádzať na etiketách. Požiadala o zjednodušenie propagačných opatrení.
- Talianska expertka (Copa) sa vyjadrila k návrhu týkajúceho sa propagácie a uviedla, že päť rokov nie je dostatočná doba a že je potrebné ďalšie zjednodušenie. Pokiaľ ide o pojem „nízkokalorický alkohol“, vyjadrila poľutovanie, že tento pojem bráni informáciám o výživovej hodnote (pripomínajúc niektoré „nízkokalorické“ potravinárske výrobky alebo zdravotné prínosy), a že by sa tomu malo zabrániť. Okrem toho spochybnila skutočne „poľnohospodársky“ charakter delokalizovaného vína, ktoré sa môže stať skôr „priemyselným“ tovarom, vzhľadom na intenzívne priemyselné procesy, ktorými víno prechádza, aby bolo odalkoholizované.
- Európska komisia odpovedala na pripomienky: Pokiaľ ide o požiadavku týkajúcu sa družstiev, uviedol, že existuje možnosť, aby družstvá boli považované za organizácie producentov; pokiaľ ide o strop 20 % národného rozpočtu, uviedol, že Francúzsko s tým nikdy nemalo problémy; opatrenie týkajúce sa vyklčovania nebolo zahrnuté do stanoveného stropu 20 %, pretože by bolo kontraproduktívne; pokiaľ ide o „nízkokalorické víno“, vyzval skupinu, aby našla iný termín, ktorý by bol konsenzuálny, ale uviedol, že ak by sa použilo viac termínov, hrozilo by to fragmentáciou jednotného trhu.
- Po odchode Komisie zo zasadacej miestnosti začala vnútorná diskusia v rámci skupiny s cieľom definovať presnejšie stanovisko.
- K článku 1 ods. 3 písm. b) – k otázke nových obmedzení výnosov, ktoré boli vložené pri prístupe k povoleniami na opätovnú výsadbu: bolo poukázané na to, že toto obmedzenie by nemalo zmysel ani z ekonomického hľadiska (keďže by sa zvýšili náklady na hektár), ani z biologického hľadiska (keďže nové viniče sú zo svojej podstaty produktívnejšie ako staršie viniče, ktoré boli vyklčované). Okrem toho bola vznesená pripomienka, že neboli uvedené žiadne konkrétne jasné referenčné hodnoty a že táto iniciatíva by oslabil podnikateľského ducha. Skupina sa dohodla na vypustení tohto opatrenia v článku 1 ods. 3 písm. b), ako aj podobného opatrenia (týkajúceho sa reštrukturalizácie a konverzie), ako je definované v článku 3 ods. 1 písm.
- Portugalský expert (Cogeca) vzniesol pripomienku k opatreniu týkajúceho sa destilácie: Požiadal, aby sa obmedzenia týkajúce sa povolení na nové výsadby priamo nesúviseli s oblasťou, kde sa víno destilovalo v predchádzajúcom roku. Taliansky expert (Cogeca) uviedol, že takúto požiadavku by bolo ťažké odôvodniť z politického aj ekonomického hľadiska, keďže subjekty, ktoré dostali verejnú podporu na zničenie časti produkcie, by nemali mať prístup k stimulom na výsadbu nových viníc s cieľom zvýšiť svoju produkciu. Francúzsky expert (Cogeca) a nemecký expert (Copa) podporili názor talianskeho experta (Cogeca). Taliansky expert (Copa) navrhol, aby prístup k novým povolenkám mali len spoločnosti, ktoré sú v danej oblasti veľmi konkurencieschopné. Francúzsky člen (Cogeca) pripomenul, že legislatívny text uvádza, že členské štáty „môžu“ toto opatrenie aktivovať alebo nie. Skupina sa rozhodla, že k tomuto konkrétnemu bodu nezaujme stanovisko.
- Nemecký člen (Copa) uviedol, že článok 63 SPP (o opätovnom registrácii) by sa mal zmeniť a doplniť tak, aby sa v ňom uviedol konkrétny pozmeňujúci a doplňujúci návrh, podľa ktorého by sa mal stanoviť pevný dátum v každom roku, kedy by mali vypršať všetky platné povolenia, ktorých platnosť mala v danom roku vypršať (napríklad 31. júl). Keďže v diskusii panovala nejasnosť, bolo rozhodnuté, že táto otázka sa bude prerokovať neskôr a formou písomnej výmeny názorov.
- Pokiaľ ide o zmeny článku 119 (víno bez obsahu alkoholu), taliansky expert (Copa) navrhol, aby sa v národnom preklade mohlo použiť anglické slovo. Nemecký expert (Copa) vyjadril obavy v súvislosti

s prekladom výrazov „bez alkoholu“ alebo „s nízkym obsahom alkoholu“ do národných jazykov, ktoré môžu mať odlišný význam. dvaja talianski experti (Copa) vyjadrili pochybnosti o nejasnej definícii vín, ktorých obsah alkoholu by sa pohyboval medzi skutočnou kategóriou (t. j. 8,5 % alebo 9 %) a „30 % pod ňou“, ako je definované v nariadení; táto právna medzera by sa mala riešiť. Ďalší taliansky expert (Copa) uviedol, že pojem „nízkokalorický“ by sa mal prehodnotiť, keďže tento pojem by sa mohol interpretovať ako niektoré výživové charakteristiky, a navrhol, že „nízkokalorický“ by mohol byť lepšou voľbou; ďalší taliansky expert (Copa) podporil poznámku kolegu o „nízkokalorickom alkohole“ a uviedol, že by sa mal zmeniť. Španielsky expert sa vyjadril k pojmu „nízkokalorický alkohol“ a uviedol, že Komisia by mala nájsť iné riešenia. Dospelo sa k záveru, že by sa mali lepšie objasniť šedé zóny, ktoré vytvára nová legislatíva, a že by sa mal prehodnotiť pojem „nízkokalorický alkohol“.

- Skupina sa dohodla, že podporí navrhované zmeny článku 122 (elektronické označovanie).
- Pokiaľ ide o navrhované zmeny článku 164, bolo dohodnuté, že do zoznamu subjektov by mali byť zahrnuté aj „skupiny výrobcov“.
- Pokiaľ ide o článok 216, ktorým sa zavádzajú zmeny týkajúce sa vnútroštátnych platieb za destiláciu, zber zelených plodín a vyklčovanie, taliansky expert navrhol, aby na financovanie týchto opatrení boli povolené aj fondy EÚ; túto požiadavku podporili ďalší dvaja experti a jeden expert bol proti. Bolo navrhnuté rozpočtové obmedzenie vo výške 20 % na všetky krízové opatrenia, proti čomu sa však jeden expert vyslovil. Španielsky expert (Cogeca) uviedol, že by boli proti tomu, aby sa na financovanie vyklčovania mohli použiť fondy EÚ. Talianski členovia (Copa) zdôraznili, že fondy EÚ by sa mali používať na financovanie krízových opatrení len vtedy, ak by v danom roku zostali nevyčerpané prostriedky; nemecký expert (Copa) uviedol, že toto rozhodnutie je na členských štátoch a že stanovenie rozpočtového obmedzenia na vyklčovanie by mohlo byť kontraproduktívne, keďže vyklčovanie je veľmi nákladné. Taliansky člen uviedol, že toto opatrenie by bolo výhodné pre tie členské štáty, ktoré majú k dispozícii finančné prostriedky, a preto je dôležité, aby bolo možné použiť prostriedky EÚ. Dospelo sa k záveru, že na dosiahnutie konsenzu je potrebná ďalšia diskusia.
- V súvislosti s článkom 216 ods. 9 týkajúcim sa šumivých vín bez obsahu alkoholu taliansky expert (Copa) vyzval na presnejšie vymedzenie pojmu „výrobok“ a zdôraznil potrebu zachovať poľnohospodársky charakter vína. Taliansky kolega z Cogeca obhajoval zmeny a doplnenia uvedené v návrhu Komisie, pretože kategória šumivých vín bez obsahu alkoholu bola veľmi žiadaná.
- Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k článku 58 nariadenia o strategických plánoch, skupina podporila rovnaký komentár k postojom k obmedzeniu výnosov, ktorý bol prednesený v súvislosti s povolením na opätovnú výsadbu: odmietnuť akékoľvek obmedzenie výnosov.
- Pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa vinárskej turistiky, skupina požiadala o možnosť umožniť jednotlivým podnikom a družstvám priamy prístup k fondom na vinársku turistiku a táto možnosť bola podporená.
- Pokiaľ ide o propagáciu, skupina jednomyselne podporila potrebu zrušiť akékoľvek časové obmedzenia projektov.
- Skupina podporila navrhované opatrenia na zvýšenie financovania environmentálnych projektov na 80 %.
- Pokiaľ ide o investičné opatrenia a spolufinancovanie, skupina podporila žiadosť o zaradenie družstiev medzi malé a stredné podniky.
- Nakoniec sa skupina dohodla na opatreniach, ktoré chýbali v návrhu Komisie a ktoré podporil záver skupiny na vysokej úrovni: podpora nástrojov riadenia rizík, finančná flexibilita (prenesenie nevyužitých sektorových rozpočtových prostriedkov do nasledujúceho roka).

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.